

Програма за развитие на функционални умения

Това е програма създадена за работа с лица с нарушения от аутистичния спектър. Програмата се провежда в индивидуален и/или групов формат, като лицето е подкрепяно от специалист. Целта на програмата е развиването на различни **функционални умения** в основните области на психическо и физическо развитие. Създаването на умения във всяка от областите по Програмата е предпоставка лицето да бъде включено в следващо ниво терапевтична програма за работа. Нивото на овладяване на уменията по Програмата се ревизира на всеки шест месеца. Заложените по Програмата цели се обсъждат и договарят с всеки клиент и/или неговите родители/други грижещи се за него на всеки шест месеца. Договорените цели за работа с лицето се съобразяват с неговите индивидуални потребности и ниво на функциониране.

Критерии за включване в Програмата:

- Овладяване на уменията от Програма за развитие на базови умения
- Проведена оценка на нуждите и нивото на функциониране на детето/младежа с препоръка за включване по тази програма

Области, които Програмата цели да развие:

- Социално взаимодействие
- Комуникация
- Регулация на поведението
- Сензо-моторно развитие
- Познавателно развитие

Описание на Програмата:

- В защитена и адаптирана за нуждите на лицето среда, се извършват различни подходящи за възрастта и уменията му дейности и занимания, така че да се провокира активното участие на детето/младежа в социално взаимодействие, чрез **заучаване и използване на функционални комуникативни умения**.
- Програмата обучава детето/младежа в **разбиране същността на говора и езика**, предоставяйки му множество възможности за **езиково-речево развитие и функционална употреба на езика и речта**.
- За невербални деца Програмата предлага овладяване на **алтернативна система за комуникация**, съобразена с индивидуалните потребности и възможности на лицето.
- Чрез адаптирани по сложност, интензитет и продължителност дейности и занимания се развиват **сензо-моторните и познавателните умения** на лицето, които са предпоставка за включване в групов формат на работа и обучение в детска градина/ училище.
- **Дейностите по самообслужване** са важна част от психо-моторното развитие на индивида и са елемент от работата по тази Програма.
- Съществена част от Програмата е работата за **емоционална и поведенческа регулация**, развиването на **адаптивност и гъвкавост в поведението**, и замяна на стереотипното и предизвикателно поведение с алтернативно.

Основни характеристики на Програмата:

- Редовни и системни занимания с детето/младежа по заложените в Програмата за работа цели и задачи.
- Регулярни срещи с родителите за обсъждане работата с детето/младежа, които се провеждат на всеки 6 месеца, а при нужда по-често. Срещите могат да бъдат инициирани както от специалистите, така и от родителите.

- Попълване и предоставяне на анкетни карти, въпросници, бланки, които касаят актуалното състояние на детето/младежа в различни ситуации.
- Консултиране на родителите по заложените в Програмата цели и задачи на работа.
- Включване на родителите, чрез продължаване на заложените в Програмата цели и задачи извън пряката терапевтична работа със специалиста. За целта се прави регулярна екипна оценка от специалистите и родителите на постиженията на детето по заложените цели за работа.
- Продължителността на Програмата варира според индивидуалните потребности на всяко дете/младеж и нивото му на функциониране.
- Работата по Програмата се съобразява с нивото на функциониране на всяко дете/младеж и неговите потребности.
- Целите по Програмата се обсъждат и договарят с всеки клиент и/или неговите родители/ други подкрепящи възрастни.
- Нивото на овладяване на уменията по Програмата се ревизира на всеки 6 месеца.

Формат на работа по Програмата:

- Програмата се води от психолог, специален педагог, логопед.
- Програмата се провежда в индивидуален и/или групов формат.
- Препоръчителен брой лица в група – 3-4.